

~čarouné~ SLOVENSKO

ŽIVOTNÝ ŠTÝL ♦ CESTOVANIE ♦ ŠIKOVNÍ ĽUDIA ♦ ZAUJÍMAVOSTI

FEBRUÁR 2021

Mráz im pristane

Ktoré hrady navštíviť aj v zime

Tatranská Lomnica

Klenot, ktorý
dýcha históriou

KAMENNÍ *svedkovia dejín*

3,90 €

9 772585 800009

Múzeum vo vlastnom dome ♦ Kelti z Havránka ♦ Štylové makramé

Nechajte si Tému posielat'
PRIAMO DOMOV

Ročné
predplatné
64,50 €

tema.doschranky.sk

predplatne@mafraslovakia.sk

+421 917 238 238

**MYSLÍM
...TEDA TÉMA**

EDITORIÁL

Milí čitatelia,

povedzme si otvorene, milujeme hrady. Všetci k nim máme nejaký vzťah. Najprv sme ich zrejme vnímali len cez rozprávky, na ktorých sme vyrastali, či už to boli dievčenské príbehy o spanilých princeznách, nebojácnych princoch a všemocnej láske, alebo chlapčenské historky o prísnych a neústupčivých kráľoch, udatných rytieroch či zákerných drakoch. Ako sme rástli, počúvali sme o nich na hodinách dejepisu, o časoch, keď museli odolávať vpádom dobyvačných Tatárov, krvilačných Turkov či keď ako strediská protihabsburských stavovských povstaní skončili zničené alebo zrovnané so zemou. A dnes? Na rozprávky už neveríme a historické dátumy nám z hlavy vytláčajú iné, zdanlivo dôležitejšie informácie, ale aj tak hrady stále milujeme. Tajomno, ktorým sú opradené, báje a povesti, ktoré o nich po stáročia kolujú, a všetky tie záhadné veci, ktoré, keď sa rozhliadame okolo, vnímame viac než kdekoľvek inde. Nezáleží na tom že mnohé z našich hradov sú vlastne ruiny, zrúcaniny, trosky, rozvaliny... nazvite to, ako chcete, stále je to miesto, kde sa písali slovenské dejiny. Ten kopec, na ktorý ste si museli k hradu vyšliapať, mal svoj strategický význam, a medzi tými zničenými stenami, z ktorých zostalo pár kameňov, kedysi žili ľudia, a nie hocijakí, veď hrady obývali najmocnejšie rody. To, ako vyzerajú dnes, je svedectvom vývoja spoločnosti – to, čo načali ťažké zbrane, dokonali ľudia, keď sa život presunul „dole“ do miest, aj kvôli lepšej dostupnosti než tam „hore“. V súčasnosti sa mnohí vraciame naspäť k prírode a ku koreňom, a tak pochopiteľne ožil záujem aj o hrady a zrúcaniny, ktorými je Slovensko posiate. Sú totiž ideálnym spojením poznávania histórie a turistiky, takže sú častým cieľom našich prechádzok a výletov. Čarovné Slovensko vám ponúka tipy na hrady, ktoré stoja za návštevu aj v zimných mesiacoch. Na záver by som však chcela pripomenúť, že aj tá na prvý pohľad obyčajná „hŕba kamienka“ je súčasťou našej histórie a kultúry a je unikátnym dedičstvom, ktoré tu zostalo po našich predkoch a ktoré my môžeme zanechať svojim vnukom. Tak sa k tomuto bohatstvu nechovajme rovnako barbarsky ako spomínaní Turci či Tatári.

*Ožil záujem
aj o hrady
a zrúcaniny.*

Róberta Karpinská, šéfredaktorka
roberta.karpinska@carovneslovensko.sk

Sledujte nás na sociálnych sieťach

www.facebook.com/magazincarovneslovensko

www.instagram.com/carovne_slovensko
[#carovneslovensko](https://www.instagram.com/carovneslovensko)

32

12

112

8 Čarovné oko

Miesto na vaše unikátne fotografie z potuliek po Slovensku.

12 Zabudnutý tatranský klenot

Plánujete lyžovačku v Tatranskej Lomnici? Nájdite si okrem známych atrakcií čas aj na akúsi prechádzku časom. V niekdajších kúpeľoch narazíte na mnohé stavby, ktoré patrili vo svojom období k najlepším.

18 Sedem dôvodov, prečo ísť v zime na hrad

Vytypovali ste si hrad, na ktorý by ste sa určite chceli ísť pozrieť, ale nestihli ste to v letnej sezóne? Nič to, môžete ho navštíviť v zime.

26 Keltskí machri z Havránka

Ak sa vyberiete spoznávať krásy Liptova, rozhodne neobídte archeoskanzen Havránok. Vršok nad Liptovskou Marou dýcha históriou, približuje život Keltov na našom území.

32 Prvýkrát na lyžiach

Slováci sú jednoznačne lyžiarsky národ, v zime je to dominantná aktivita, určite viac

ľudí lyžuje, ako chodí na rybníky hrať hokej. „V zime je to šport číslo jeden,“ hovorí inštruktor lyžovania Marek Smatana.

38 Biela zima

Zimná turistika a prechádzky v prírode vás neraz očaria rozprávkovými scenériami prírody. Zabudnete aj na to, že vonku mrzne či fúka severák. Hoci platia sezónne uzávery, niektoré cestičky sú prístupné celoročne.

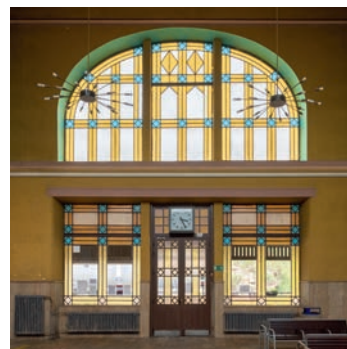
46 Čarovné stanice

Vyššie desať rokov sa víkend čo víkend túla po Slovensku a fotografuje železničné stanice. Na niektoré sa vracia opakovane.

Foto na titulke:
Hrvoje Margaretić

Na snímke
Lubovniansky
hrad

52 Múzeum vo svojom dome

V rodinnom dome v Bojniciach má banský inžinier Maroš Barok múzeum vytvorené asi z najväčšej súkromnej zbierky drahých kameňov, skamenelín a baníckych artefaktov na Slovensku.

58 Ako si zorganizovať knižnicu

Príslovie „Povedz mi, čo čítaš, a ja ti poviem, kto si“ dostalo v posledných rokoch ďalší význam.

64 S ornamentmi na tele

Andrea Kopecká z Bratislavy sa tetovaniu venuje už roky a zamerala sa na tradičné slovenské motívy. Tie sú pre ňu výnimočnejšie o to viac, že sa spájajú s našou kultúrou a o nositeľovi vypovedajú viac, než by sa zdalo.

70 V kostýmovom kráľovstve

Macbeth, Báthoryčka, cár, princezná, Mickey Mouse či morská panna. Čo takto stať sa na chvíľu postavou z divadelnej inscenácie?

76 Čo robí hmyz v zime

Hoci sa zdá, že mravce, včely, rôzne chrobáčky, muchy a motýle si v zimných mesiacoch spokojne pochrapkávajú v teplých postieľkach vo svojich domčekoch, nie je to celkom tak. Mnohé druhy hmyzu úplne nespia ani v zime.

82 Kde hľadať staré fotografie

Prezrádajú nám, ako sa kedysi žilo, hovoria o zvykoch našich predkov a o tom, ako naša ulica či mesto vyzerali v minulosti. Ako sa dostať k starým historickým záberom z rôznych kútov Slovenska?

88 2 900 veršov lásky

„Ja sladké túžby, túžby po kráse, spievam peknotou nadšený, a v tomto duše mojej ohlase, svet môj je celý zavrený...“ píše sa v úvode ľúbostnej básne, ktorú Andrej Sládkovič napísal pre svoju lásku Máriu Pišlovú v roku 1844.

94 Veľká kopa medzi Oravou a Liptovom

Nech sa pozeráte z torekol'vek strany, majestátna silueta Veľkého Choča vždy pripomína veľkú širokú kopy či stoh slamy. Pri pohľade z Vyšného Kubína sa ňou kedysi nadchýnal aj Hviezdoslav.

100 Privábila ich Orava

A oravská príroda vstúpila aj do interiéru novej Haciendy. Vnútri spieva drevo, dopĺňa ho kameň a solídny základ odľahčujú doplnky vybrané s citom aj odvahou. Za každými dvermi domu znie iný príbeh. Podľa si niektoré vypočúť.

110 Bylinková lekáreň

Šalvia lekárska. V lete žiari do dialky tmavofialovými kvetmi, krásne vonia a vytvára záhony podobné levanduľovým. Jej názov je odvodený z latinského *salvare* = liečiť.

112 Sladká láska

Nazrieť do tajov výroby, vnímať lahodnú sladkú vôňu a vidieť, čo všetko sa skrýva za tabulkami čokolády či pralinkami, je ako splnenie detského sna po sledovaní filmu Charlie a továreň na čokoládu.

118 Krása z uzlíkov

Technikou makramé viete vytvoriť nádherné a originálne dekorácie, ktoré dodajú šmrnc a spríjemnia interiér i exteriér. Podľa šikovnej Slovenky Jarky nie je ťažké naučiť sa ju, stačí, aby bol človek trochu zručný. Veď vyskúšajte.

126 Regál

Prinášame februárové novinky a tipy z našich obchodov.

~čarouné~ SLOVENSKO

Ročník V., číslo 2, február 2021, mesačník

ŠÉFREDAKTORKA:
Róberta Karpinská

SPOLUPRACOVNÍCI:
Veronika Nichta Mráziková, Katarína Abeille, Júlia Čechová,
Richard Filipko, Dan Himič, Juraj Kapusta, Soňa Košíková,
Petra Spišáková

ZALOMENIE A DTP:
Martina Buzinkayová

OBRAZOVÁ REDAKTORKA:
Beta Hriadelová

ÚPRAVA OBRÁZKOV:
Vratko Tóth

FOTO:
Pavol Funtál, Peter Mayer,
Miroslava Spodniaková

E-MAILOVÁ ADRESA REDAKCIE:
magazin@carovneslovensko.sk

TELEFÓNNE ČÍSLO REDAKCIE: 02/48 238 301

TITULNÁ FOTOGRAFIA: Hrvoje Margaretić
EDITORIÁL FOTO: Katarína Kincelová

SPOLUPRACOVNÍCI FOTO:
Peter Kováč

ILUSTRAČNÉ FOTOGRAFIE:
Dreamstime, Shutterstock, Living4media, TASR

mafra slovakia

VÝKONNÝ RIADITEĽ:
Vladimír Mužik, tel.: 02/48 238 100
RIADITEĽKA OBSAHU:
Monika Huljaková, tel.: 02/48 238 210
FINANČNÝ RIADITEĽ:
Martin Mráz, tel.: 02/48 238 200
OBCHODNÁ RIADITEĽKA:
Katarína Michalechová, tel.: 02/48 238 106
RIADITEĽ DIGITÁLNYCH MÉDIÍ:
Denis Schwarcz, tel.: 02/48 238 442
RIADITEĽ MARKETINGU, PR A EVENTOV
Ivan Netík, tel.: 02/48 238 141
OBCHODNÁ MANAŽÉRKA:
Eva Mozolová, tel.: 0905 771 192
e-mail: eva.mozolova@mafraslovakia.sk
PREDPLATNÉ: tel.: 0948/987 958, 0917/238 238

e-mail: predplatne@mafraslovakia.sk
online: <http://predplatne.hnonline.sk>

MAFRA Slovakia, a.s., je druhým najsilnejším
vydavateľstvom na Slovensku.
Vydáva viac ako 50 printových titulov, prevádzkuje
14 webových portálov a internetovú televíziu.

ADRESA VYDAVATEĽSTVA:
MAFRA Slovakia, a.s.
Nobelova 34, 836 05 Bratislava
tel.: 02/48 238 100
IČO: 51 904 446

TLAČ: WALSTEAD MORAVIAPRESS s. r. o.,
U Póny 3061, Břeclav

PREDPLATNÉ NA 12 MESIACOV:
42,90 € s DPH
CENA JEDNÉHO VÝTLAČKU: 3,90 €
VOLNÝ PREDAJ: Mediaprint-Kapa, Pressegross, a.s.
REGISTRAČNÉ ČÍSLO: EV 5560/17
ISSN 2585-8009

© Copyright MAFRA Slovakia, a.s. Autorské práva sú vyhradené a vykonáva
ich vydavateľ. Autori článkov zverejnených v tomto vydaní si v zastúpení
vydavateľom vyhradzujú právo udeľovať súhlas na rozmnožovanie a na verejný
prenos článkov, ako aj na verejný rozširovanie rozmnoženiny týchto článkov
v zmysle § 33 ods. 1 písm. a) a d) autorského zákona.
Vydavateľstvo MAFRA Slovakia, a.s., je súčasťou koncernu AGROFERT.
Odborným garantom magazínu Čarouné Slovensko je Asociácia cestovného
ruchu Slovenskej republiky.

Príanie

Čarovné Slovensko kupujeme pravidelne od jeho vzniku. Je to veľmi príjemné čítanie, má perfektný koncept. Všetky čísla posunieme vždy mojej 77-ročnej mamine, ktorá má z neho veľikánsku radosť. Určite prispejem aj fotografiami, som amatérsky fotograf s už asi 30 tisíckami fotografií Slovenska. Chceme vám spolu s manželkou a celou rodinou popriať v novom roku veľa veľa dobrých nápadov v Čarovnom Slovensku.

Váš čitateľ Ján S.

Som čipkárka

Veľmi intenzívne sa venujem najmä tradičnej čipke z Hontu a Novohradu. A keď sa trošku neskromne pochválím, aj sa mi celkom darí. Možno práve preto ma v decembrovom čísle zaujala čipka z papiera. Reportáž o šikovných rukách pani Evy Smolkovej a vyobrazené práce z jej dielne hladili moje oči a dušu. Videla som, ako sa tieto „čipôčky“ robia. Je to veľmi pipľavá robota a chce to veľa cviku. O to úžasnejšie sú jej výtvy, ktoré sa veľmi podobajú na paličkovanú čipku. Teší ma, že v časopise predstavujete šikovných slovenských remeselníkov. Verím, že v tom budete pokračovať aj v tomto roku. Objavujte a predstavujte, prosím, ďalších.

Iveta Ž., Veľký Krτίš

Ako relaxujem

Moji najbližší, rodina, spolupracovníci, a aj neznámi ľudia ma povzbudzovali, aby som svoju záľubu – vyšívanie klobúkov viac prezentoval a tým potešil viacero ľudí. A tak vám posielam ukážku.

Alois Dvořáček

Zo zákulisia

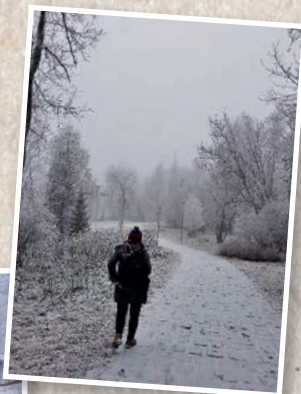

Keď redaktorka **Katarína Abeille** ukázala svojim deťom túto fotografiu, jej štvorročnej dcére zažiarili oči a vyhlásila: Mami, si krásna ako Elsa z Ladového kráľovstva! Čo poviete, má pravdu?

Naša redaktorka **Veronika** si vyskúšala na reportáži ďalšiu novú techniku, tentoraz vyrábala makramé. Priznala sa, že pri práci s priadzou úplne stratila pojem o čase.

Redaktorka **Veronika** sa s fotografkou **Mirkou** hodiny túlili po čarovnej Tatranskej Lomnici, najviac sa im páčilo v kúpeľnom parku. Mráz ani vietor im nerobil problém, jediné, čo ich mrzelo, bola všadeprítomná hmla, ktorá im zakryla nádherné výhľady na Tatry.

#carovneslovensko

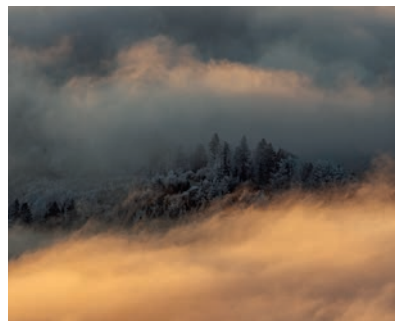
Boli ste niekde na výlete a chcete sa s nami podeliť o všetku tú krásu, ktorú ponúka naše čarovné Slovensko? Pošlite nám svoju snímku na magazin@carovneslovensko.sk, označte na svojich fotkách na Instagrame [@carovne_slovensko](https://www.instagram.com/carovne_slovensko) alebo použite hashtag [#carovneslovensko](https://www.instagram.com/hashtag/carovneslovensko) a my budeme radi vaše fotky zdieľať na našom profile alebo ich rovno uverejníme.

„Na vrchole kopca **Veľká Homoľa** v **Malých Karpatoch** sa nachádza drevená rozhľadňa vysoká 20 metrov.
Radoslav Hoppej @niejeturabezstura

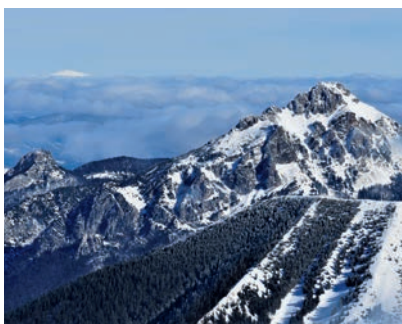
„Túto foto som urobila cestou na **Rainerovu chatu**. Naša veľká poklona patrí všetkým tatranským nosičom.“
Mária Černáková.

„Posielam foto z **Kysúc**. Naše lesy sú z roka na rok redšie. Snažím sa zachytiť krásu pôvodných lesov, ktoré sú čoskoro minulosťou.“ **Ondrej Priehoda**

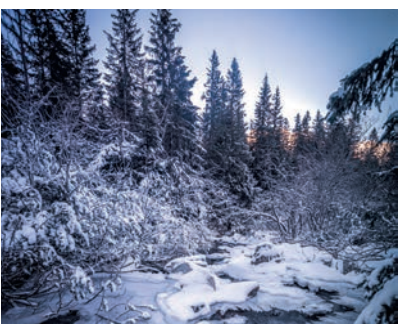
„Medzi **Popradom** a **Špišským Štvrtkom** je jeden z mojich najobľúbenejších výhľadov na **Vysoké Tatry**.“
Marek Zelenák @marekzelko

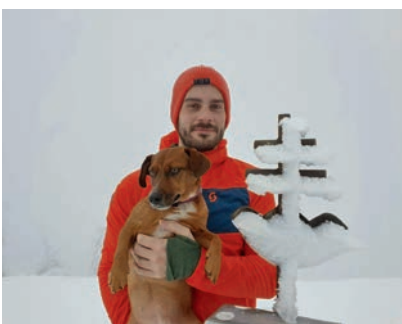
„Jedna z mojich najobľúbenejších fotografií z hrebeňa **Malej Fatry**, kde je zachytený **Malý a Veľký Rozsutec**.“
Barbora Bánovská

„Chalúpka na **Srňacom** s krásnou snehovou nádielkou.“
Stanislav Kušnier @slovenskostanley-hoocami

„Tatranské **Ladové kráľovstvo**...
Nádherná zima v **Doline Zeleného plesa** vo **Vysokých Tatrách**.“
Viktor Beličák @travelbedeker

„Vlani sme si s priateľkou adoptovali najdúcha a **Leia** nás teraz všade sprevádza. Ako tu na výlete na **Hnilickú Kýčeru**.“ **Marek Nemčok**

„Inverzie sú najkrajším dielom prírody. Fotografia vznikla na vrchole **Kľak** (1 352 m n. m.) v **Lúčanskej Malej Fatre**.“ **Linda Olejková** @lindahiking

ČAROVNÉ OKO

majklmnphotography
Prašivá, Nízke Tatry

ČAROVNÉ OKO

Stanislav Hricko
Pieniny, Lesnické sedlo

Miesto na vaše fotky

Chodíte radi do prírody? Cestujete po Slovensku a podarili sa vám unikátne zábery, ktorými by ste sa radi pochválili? Toto je to miesto, kde ich vieme ukázať v plnej kráse na veľkej ploche. Pošlite nám ich minimálne vo veľkosti A4 s rozlíšením 300 dpi na magazin@carovneslovensko.sk a dostanú šancu ukázať sa svetu.

Zabudnutý TATRANSKÝ KLENOT

Text: Veronika Njchta Mráziková
Fóto: Miroslava Spodniaková

PLÁNUJETE LYŽOVAČKU
V TATRANSKEJ LOMNICI?
NÁJDITE SI OKREM ZNÁMYCH
ATRAKCIÍ ČAS AJ NA AKÚSI
PRECHÁDZKU ČASOM.
V NIEKDAJŠÍCH KÚPEĽOCH
NARAZÍTE NA MNOHÉ STAVBY,
KTORÉ PATRILI VO SVOJEJ DOBE
K NAJLEPŠÍM.